

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2020. július 28.
(OR. en)

9964/20

**Intézményközi referenciaszám:
2020/0154 (COD)**

**EF 180
ECOFIN 683
CODEC 696**

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Jordi AYET PUIGARNAU igazgató
Az átvétel dátuma:	2020. július 27.
Címzett:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2020) 337 final
Tárgy:	Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE az (EU) 2016/1011 rendeletnek az egyes harmadik országbeli referencia-árfolyamok mentessége, valamint egyes megszűnő referenciamutatókat helyettesítő referenciamutatók kijelölése tekintetében történő módosításáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2020) 337 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2020) 337 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2020.7.24.
COM(2020) 337 final

2020/0154 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

az (EU) 2016/1011 rendeletnek az egyes harmadik országbeli referencia-árfolyamok mentessége, valamint egyes megszűnő referenciamutatókat helyettesítő referenciamutatók kijelölése tekintetében történő módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

{SEC(2020) 284 final} - {SWD(2020) 142 final} - {SWD(2020) 143 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

1.1. A javaslat indokai és céljai

A Bizottság 2020. évi munkaprogramja az emberközpontú gazdaságról szóló fejezetben előírja a pénzügyi referenciamutatókról szóló rendelet (a továbbiakban: referenciamutató-rendelet) felülvizsgálatát. A pénzügyi referenciamutató olyan index, amely referenciaként szolgál valamely pénzügyi eszköz vagy pénzügyi ügylet alapján fizetendő összeg vagy a pénzügyi eszköz értékének meghatározásához. A pénzügyi ügyletekben hivatkozott referenciamutatókra vonatkozó irányítási és adatminőségi követelmények megállapításával a referenciamutató-rendelet célja, hogy megerősítse a tőkepiaci szereplők bizalmát az Unióban referenciamutatóként felhasznált indexek iránt. A rendelet hozzájárul a Bizottság által a tőkepiaci unió érdekében tett erőfeszítésekhez.

A referenciamutató-rendelet a pénzügyi referenciamutatók kezelőire vonatkozó engedélyeztetési kötelezettséget, valamint a pénzügyi referenciamutatók számításához használt bemeneti adatokat szolgáltatókra vonatkozó követelményeket vezet be. A referenciamutató-rendelet ezenkívül szabályozza a pénzügyi referenciamutatók felhasználását is¹. A referenciamutató-rendelet ezen belül előírja, hogy az uniós felügyelt szervezetek (többek között bankok, befektetési vállalkozások, biztosítók, ÁÉKBV-k²) kizárólag engedélyezett kezelő indexeit használhatják. A harmadik országban kezelt referenciamutatók csak egyenértékűségi, elismerési és jóváhagyási eljárást követően használhatók fel az Unióban.

A referenciamutató-rendeletet 2018 januárjától kell alkalmazni³. Az uniós piaci szereplők azonban az átmeneti rendszer 2021. december végi hatályvesztéséig továbbra is felhasználhatják az Unión kívüli országban kezelt referenciamutatókat attól függetlenül, hogy azokra vonatkozóan van-e hatályban egyenértékűségi határozat, illetve az index rendelkezik-e az Unióban történő felhasználására vonatkozó elismeréssel vagy jóváhagyással⁴.

1.1.1. A referenciamutatók szabályszerű megszüntetése

Miután aggályok merültek fel annak kapcsán, hogy a Libor kellően pontos és megbízható képet ad-e a bankközi hitelezést tükröző mögöttes piaci vagy gazdasági valóságról, a Libor tekintetében illetékes nemzeti hatóság (az egyesült királysági Financial Conduct Authority, a továbbiakban: FCA) bejelentette a Libor 2021 végét követő valószínű megszüntetését. Az FCA valamennyi nyilvános nyilatkozatában egyértelműen jelezte, hogy amennyiben egy referenciamutató elveszíti reprezentativitását és azt nem állítják helyre, a felügyelt szervezeteknek be kell szüntetniük a referenciamutató felhasználását. Miután az alapul vett panelbankok kis száma miatt a Libor már nem ad pontos és megbízható képet azon mögöttes piaci vagy gazdasági valóságra nézve, amelynek mérésére szolgál, értéke jelentősen eltérhet a gazdasági valóságtól, emellett volatilitása is erősödhet.

A Bizottság hatásvizsgálata megállapítja, hogy sok olyan pénzügyi eszköz és ügylet hivatkozik a Liborra, amelyek futamideje nem jár le az index 2021 végén várható megszüntetéséig. Az ilyen ügyletek közül sok kapcsolódik a felügyelt szervezetek által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokhoz, a felügyelt szervezetek mérlegében szereplő, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokhoz, a felügyelt szervezetek hitelportfóliójához, valamint a szervezetek által a pozícióik fedezése céljából kötött származtatott ügyletekhez. Az előzőekben említett módon az uniós referenciamutató-rendelet

hatálya alá tartozó felügyelt szervezetek csak a rendeletnek megfelelőként engedélyezett indexeket használhatnak.

A Libor kivezetése jelentős gazdasági hatásokkal jár majd, amelyeket az uniós felügyelt szervezetek nem láthattak előre e sok esetben hosszabb lejáratú ügyletek megkötésekor. Az ilyen ügyletek – főként a referenciamutató-rendelet 2016. évi elfogadása előtt kötöttek – gyakran nem tartalmazznak „biztonsági” rendelkezéseket a Libor végleges megszüntetése esetére. A jelenleg a Liborra hivatkozó több ezer ügylet közül nem mindegyiknél lesz lehetséges a feltételek módosítása a Libor 2021 végén várható megszűnése előtt.

Egy olyan referencia-kamatláb végleges megszűnésekor, mint a Libor, számos jelenleg fennálló hitel-, kölcsön-, betéti és származtatott ügylet maradna szerződésben rögzített biztonsági ráta nélkül, amely lehetővé teszi a felek számára szerződéses kötelezettségeik folyamatos teljesítését.

A helyzet orvoslása nélkül egy széles körben használt referencia-kamatláb megszüntetése negatív következményekkel jár az uniós felügyelt szervezetek és ügyleti partnereik számára is, amelyeknek e szervezetek az adósai vagy a hitelezői. A megszűnő referenciamutatóra hivatkozó és a megszüntetés időpontjában még fennálló ügyletben részes valamennyi partner jogbizonytalansággal szembesül majd szerződéses kötelezettségei érvényességét és érvényesítését illetően. Egy széles körben használt referencia-kamatláb megszüntetése többek között az alábbi ügyleteket érinti: 1) a felügyelt szervezetek által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok; 2) a felügyelt szervezetek mérlegében szereplő, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok; 3) kölcsönök; 4) betétek; valamint 5) származtatott ügyletek. Egy széles körben használt referencia-kamatlábra hivatkozó pénzügyi ügyletek jelentős része a referenciamutató-rendelet hatálya alá tartozó felügyelt szervezetet érint. Az amiatti jogbizonytalanság és potenciálisan hátrányos gazdasági hatás, hogy a szerződéses kötelezettségek nehezebben érvényesíthetők, veszélyeztetni fogja Unió pénzügyi stabilitását.

Az ügyletek megghiúsulási kockázatának, valamint a pénzügyi stabilitásra nézve ebből eredő kockázat mérséklése érdekében a különböző monetáris övezetek központi bankjai munkacsoportokat hoztak létre azzal a feladattal, hogy javasoljanak olyan biztonsági rátát, amely arra a korábbi megmaradt ügyletállományra alkalmazandó, amely a megszűnő referencia-kamatlábra hivatkozik, és annak végleges megszüntetéséig nem tárgyalható újra. Az Egyesült Államokban például az Alternatív Referenciamutató Bizottság (ARRC) olyan többlépcsős megoldást javasolt, amelyben a helyettesítő rátát kockázatmentes egynapos ráta (SOFR) alapján számítják ki, majd egy különbözettel kiigazítják úgy, hogy minél jobban közelítse a megszűnő referenciamutató gazdasági jellemzőit. A helyettesítő ráták célja tehát az, hogy a lehető legnagyobb mértékben megközelítsék azt, amit az ügyleti partnerek a megszűnő referenciamutatóra hivatkozással el kívántak érni.

A korábbi megmaradt ügyletek helyettesítő rátájára vonatkozó javaslatok mindegyike azon a tudatos szakpolitikai választáson alapul, hogy új ügylet (meghatározása szerint a referenciamutató megszüntetése után kötött ügylet) nem hivatkozhat a helyettesítő rátára. Ennek oka, hogy a helyettesítő ráta nagy valószínűséggel a megszűnő referenciamutató szintetikus változata, amely az új rátára való áttérést hivatott megkönnyíteni. Az USD Libor helyettesítő rátájának számítása például valószínűleg egy kockázatmentes egynapos hitelkamatláb (SOFR) alapján történik egy olyan különbözettel kiigazítva, amely tükrözi a kockázatmentes egynapos kamatláb és a helyettesített Libor múltbeli különbségét. Bár egy referenciamutató szintetikus verziójának kellően stabilnak kell lennie ahhoz, hogy végigkísérje a korábbi megmaradt állományok kifutását, nem végleges megoldás, amely tükrözi a felügyelt szervezet későbbi finanszírozási költségét.

Ennek ellenére még akkor is nehézkes lesz minden fennálló, korábbi megmaradt ügyletet módosítani, ha a helyettesítő ráták már rendelkezésre állnak, tekintettel a Libor-hivatkozások elterjedtségére és az index várható megszüntetéséig hátralévő idő rövidségére.

Ezért a referenciamutató-rendelet reformja a megfelelő eszköz egy olyan, jogszabályban előírt helyettesítő ráta megállapítására, amellyel mérsékelhetők a jogbiztonságra és a pénzügyi stabilitásra nézve kedvezőtlen következmények, amelyek akkor adódhatnak, ha a Libor (vagy bármely más referenciamutató, amelynek megszűnése jelentős zavart okozna az uniós pénzügyi piacok működésében) megszüntetésére egy egyrészt rendelkezésre álló, másrészt a referenciamutató-rendelet hatálya alá tartozó felügyelt szervezetet érintő, korábbi megmaradt ügyletek feltételei közé beépülő helyettesítő ráta hiányában kerülne sor.

1.1.2. Azonnali devizaárfolyamok

Az azonnali devizaárfolyamok döntő szerepet játszanak a nemzetközi gazdaságban, ugyanakkor számos fizetőeszköz esetében a rendelkezésre álló árfolyamok javarészt nem szabályozottak, és gyakran a központi bankok monetáris politikáját tükrözik. Egyes országokban a központi bank korlátozza az azonnali devizaárfolyamok helyi joghatóságon kívüli közzétételét. A devizaárfolyamok joghatóságon kívüli (offshore) közzétételének akadályozása mellett egyes országokban tőkekorlátozások útján tartják keretek között a fizetőeszköz konvertibilitását.

Ahol a fizetőeszköz szabadon nem átváltható, ott az olyan árfolyamfedezeti eszközök is korlátozottan érhetők el belföldön, mint a tőzsdén kívüli határidős devizaügyletek, a csereügyletek, vagy az opciós ügyletek. A devizaárfolyamok volatilitásával szembeni fedezeti eszközök iránti kereslet ezekben az országokban túlszárnyalja a belföldi piacon kínált szűkös likviditást. Ennek következtében az európai pénzügyi intézmények olyan offshore származékos piacokat alakítottak ki, amelyeken az érvényben lévő konvertibilitási korlátozások miatt az elszámolás a fedezeti instrumentum bázisdevizájában, ugyanakkor a fedezeti ügylet lejáratának időpontjában közzétett devizaárfolyam figyelembevételével történik. Ezért a konvertibilitási korlátozással érintett fizetőeszközök árfolyammozgásának fedezése offshore származtatott ügyletek keretében történik. Ezek közé olyan pénzügyi eszközök tartoznak, mint a nem szállítható tőzsdén kívüli határidős devizaügyletek, valamint a nem szállítható csereügyletek.

Ahol ezeket a tőzsdén kívüli határidős ügyleteket és csereügyleteket uniós felügyelt szervezet (kereskedő bank)¹ nyújtja és azokkal uniós kereskedési helyszínen vagy uniós rendszeres internalizálón keresztül kereskednek, a tőzsdén kívüli határidős ügylet vagy csereügylet alapján kifizetendő összeg megállapításához figyelembe vett azonnali devizaárfolyam olyan azonnali átváltási árfolyam „felhasználásának” minősül, amelyre tekintettel a felügyelt szervezet által kínált tőzsdén kívüli határidős ügyletek és csereügyletek a referenciamutató-rendelet hatálya alá tartoznak.

A referenciamutató-rendelet 51. cikkében előírt jelenlegi átmeneti időszak végét követően az Unióban kereskedett tőzsdén kívüli határidős devizaügyletekben és csereügyletekben az azonnali devizaárfolyamokra való hivatkozás nem lesz megengedett. Ez azt jelenti, hogy 2022 elejétől fennáll a kockázat, hogy az uniós felügyelt szervezetek nem férnek hozzá számos uniós kívül kezelt, közpolitikai célú árfolyamhoz, többek között olyan azonnali

¹ A referenciamutató-rendelet 3. cikke (1) bekezdése 17. pontjának b) alpontja szerint meghatározott felügyelt szervezet. Figyelmet érdemel továbbá, hogy a csak származtatott pénzügyi eszközt kínáló kereskedő bank tekinthető a referenciamutató felhasználójának, a devizakitettséget fedezni kívánó végső vállalati ügyfél nem.

devizaárfolyamokhoz, amelyekre a szervezetek azokban a származtatott ügyletekben hivatkoznak, amelyeket vállalati partnereiknek kínálnak, hogy segítsék őket devizakockázatuk mindennapos fedezésében.

A kérdés amiatt égetően fontos, mert az EU-n kívül szinte egyetlen joghatóság sem szabályozza az azonnali átváltási árfolyamokat. A szabályozás hiánya miatt az azonnali devizaárfolyamokra vonatkozóan nem végezhető egyenértékűségi értékelés. Ugyancsak nem lehetséges az ilyen árfolyamoknak a referenciamutató-rendelet szerinti elismerése vagy jóváhagyása sem uniós felhasználás céljából, mivel mindkét mechanizmus feltételezi a szabályozás és a felügyelet valamilyen formáját. Mindebből az a következtetés vonható le, hogy az azonnali devizaárfolyamok az átmeneti időszak végére nem tekinthetők alkalmas jelöltnek egyenértékűség, jóváhagyás vagy elismerés szempontjából.

Ezért ez a javaslat célzottan módosítja a referenciamutató-rendelet hatályát annak érdekében, hogy az európai vállalkozások továbbra is hozzáférjenek azokhoz az eszközökhöz, amelyekkel fedezhetik a saját bázisdevizájukra szabadon nem átváltható fizetőeszközök árfolyamának volatilitását, biztosítva ezzel külföldi üzleti tevékenységük zavartalan folytatását az átmeneti időszak 2021. végi lejártát követően is.

1.2. Összhang a szakpolitikai terület jelenlegi rendelkezéseivel

Az Európai Unió pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó szakpolitikája ösztönzi a jogbiztonságot és a pénzügyi stabilitást. E szakpolitikai cél kiterjed azokra az ügyletekre is, amelyek létfontosságúak az uniós bankszektor finanszírozásához. A tőkepiaci unióról szóló cselekvési terv részeként az Unió olyan jogi keret kialakítására törekszik, amely biztosítja a stabilitást a vállalati hitelek, az uniós bankszektor által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, valamint az értékpapírosítások számára.

A Libor 2021 végét követően várható megszüntetése miatt az Európai Unióban működő felügyelt szervezetek több százezer pénzügyi ügylet kapcsán szembesülnek majd jogbizonytalansággal. Annak érdekében, hogy a változás ne járjon hátrányos következményekkel az európai bankszektor hitelezési kapacitására nézve, mielőbb tisztázni szükséges, hogy rendelkezésre áll-e jogszabályban előírt helyettesítő ráta, amelyet a felügyelt szervezetek felhasználhatnak valamennyi olyan 2021 utáni lejáratú ügyletüknél, amely a Liborra hivatkozik referenciaként. A referenciamutató-rendelet tervezett módosításai ezért egyrészt a tőkepiaci unióból következnek, másrészt kiegészítik azokat az újabb törekvésekkel, amelyek a Covid19-világjárvány gazdasági hatásai utáni helyreállításra irányulnak.

1.3. Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival

A Pénzügyi Stabilitási Tanács ajánlásaival összhangban a kritikus referenciamutatók, ezen belül a bankközi kamatlábak reformja elsődleges célként szerepel a Bizottság tőkepiaci unióról szóló cselekvési tervében. Egy meghatározó referenciamutató szabályszerű kivezetésének előkészítése támogatja a tőkepiaci unió félidős értékelésében megfogalmazott egyik fő célt, nevezetesen azt, hogy a tőkepiacokon keresztül meg kell erősíteni a banki hitelezést és a vállalati szektor stabil finanszírozását.

A bankközi hitelkamatlábak olyan indexek, amelyek fontosak egyrészt a vállalati hitelek után fizetendő kamatok számításában, másrészt a rövid és közepes lejáratú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok kibocsátásában és a hitelpozíciók fedezésében. Ezért a bankközi kamatlábak rendelkezésre állása és az azokkal kapcsolatos jogbiztonság befolyásolja a bankok képességét arra, hogy hitelt nyújtsanak a reálgazdaságnak, továbbá ellássák alapfeladataikat.

Ez a javaslat különböző eszközök bevezetésével kívánja megelőzni azt, hogy egy széles körben használt bankközi kamatláb kivezetése veszélyeztesse a tőkepiaci unió egyik alapvető célkitűzését azzal, hogy rontja a bankszektor képességét az uniós vállalkozások finanszírozására. Végül pedig a javasolt intézkedéseket úgy kell tekinteni, hogy támogatják az „emberközpontú uniós gazdaság” megvalósulását, amely a Bizottság 2020. évi munkaprogramjának egyik fő törekvése. A lakossági ügyfelek banki hitelezése fontos elem egy olyan gazdaságban, amely az emberek igényeit szolgálja. A lakossági hitelek bankközi kamatlábakra hivatkoznak referenciamutatóként, amelyek változásai meghatározzák a hiteltörlesztés összegét, ez pedig sok polgár számára elsődleges szempont személyes pénzügyeik kezelésében. Azáltal, hogy biztosítja az eszközöket a bankközi kamatlábak jogszerű kiváltásához, ez a kezdeményezés előnyhöz juttatja azokat a lakossági ügyfeleket, akiknek a hitele ilyen rátára hivatkozik referenciaként.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

2.1. Jogalap

A referenciamutató-rendelet elfogadásának jogalapja az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 114. cikke. Ugyanezt a jogalapot kell figyelembe venni az olyan módosítások elfogadása kapcsán is, amelyek célja a rendelet hatékonyabbá tétele azáltal, hogy az ügyleti folytonosság fenntartásával kapcsolatos jogköröket biztosítanak az Unióban rendszerszinten jelentős referenciamutató megszűnésével összefüggésben, továbbá egyes referenciamutatókat kivonnak a rendelet hatálya alól.

Így különösen az EUMSZ 114. cikkének (1) bekezdése hatáskörrel ruházza fel az Európai Parlamentet és a Tanácsot arra, hogy elfogadják azokat a tagállamok törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek közelítésére vonatkozó intézkedéseket, amelyek tárgya a belső piac megteremtése és működése. Az EUMSZ 114. cikke lehetővé teszi az EU számára, hogy ne csak olyan intézkedéseket hozzon, amelyekkel elháríthatja az alapvető szabadságok gyakorlásának már fennálló akadályait, hanem olyanokat is, amelyekkel megelőzheti a konkrétan és kellő biztonsággal előre látható akadályok kialakulását, ideértve azokat is, amelyek megnehezítik a gazdasági szereplők, többek között a befektetők számára, hogy teljes mértékben kihasználják a belső piac előnyeit. Ennélfogva az EUMSZ 114. cikke feljogosítja az Európai Uniót arra, hogy intézkedéseivel 1. kezelje az ügyleti folytonosság kapcsán azzal összefüggésben felmerülő problémákat, hogy a közeljövőben nagy valószínűséggel sor kerül egy az Unióban rendszerszinten jelentős referenciamutató megszűnésére; valamint 2. biztosítsa, hogy folyamatosan rendelkezésre álljanak olyan azonnali devizaárfolyamok, amelyek felhasználhatók a referenciamutató-rendelet átmeneti időszakának 2021. december végi lejárátát követően az Európai Unióban kibocsátott fedezeti eszközökben.

Közelebbről az, hogy a referenciamutató-rendelet nem tartalmaz mechanizmusokat az Unióban rendszerszinten jelentős referenciamutató szabályszerű megszüntetésének megszervezésére vonatkozóan, valószínűleg tagállamonként eltérő végrehajtást, illetve jogalkotási megoldásokat eredményezne. Ez zavart okozna a referenciamutató felhasználói és a végső befektetők körében, ennélfogva pedig a belső piac működésében, megakadályozva e szereplőket abban, hogy teljes mértékben kihasználják a belső piac előnyeit. Ezért az EUMSZ 114. cikke tekinthető a leginkább megfelelő jogalapnak e problémák átfogó és egységes, széttagoltságtól mentes kezelésére.

Ami az uniós felhasználók harmadik országbeli azonnali devizaárfolyamokhoz való folyamatos hozzáférését illeti, az intézkedés célja, hogy elkerülje bizonyos uniós érdekelték versenyképességének sérülését, valamint az Unió gazdasága, polgárai és vállalkozásai szempontjából a pénzügyi rendszer hatékonyságának romlását, ami akkor következne be, ha a szóban forgó ráták továbbra is a referenciamutató-rendelet hatálya alá tartoznának. Az intézkedés

további célja, hogy elkerülje az egységes piac működését gátló, abból adódó körülményeket, hogy a harmadik országbeli azonnali devizaárfolyamok referenciaként való felhasználásának ellehetetlenülése akadályozza a nemzetközi átváltásokat. Az összehangolt deregulációs célkitűzés elérésének megfelelő jogalapja következésképpen az EUMSZ 114. cikke.

A korábbi megmaradt ügyletek kezelésére szolgáló uniós mechanizmus, valamint az azonnali devizaárfolyamok referenciamutatóként való folyamatos felhasználását biztosító mentességi rendszer kialakítása ezért az EUMSZ 114. cikkével összhangban az EU hatáskörébe tartozik.

2.2. Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)

A szubszidiaritás elve szerint (az EUSZ. 5. cikkének (3) bekezdése) uniós szintű intézkedésre csak abban az esetben kerülhet sor, ha a kitűzött célokat a tagállamok önállóan nem képesek kielégítően megvalósítani, tehát a tervezett intézkedések nagyságrendje vagy hatásai miatt azok az EU szintjén jobban megvalósíthatók. Jóllehet a referenciamutatók bizonyos része egy-egy országhoz kötődik, a referenciamutatók iparága nemzetközi mind a mutatók előállítását, mind azok felhasználását tekintve. Az Unióban rendszerszinten jelentős referenciamutatókat, valamint a nem uniós referenciamutatók használatát érintő problémák természetüknél fogva európai dimenzióval rendelkeznek.

Azok a problémák, amelyek megoldására a jelen jogalkotási javaslat irányul, az egyes tagállamok önálló intézkedései útján nem oldhatók meg. Az olyan referenciamutatók szabályszerű kivezetésének kérdéséről, amelyek megszüntetése jelentős zavart okozna az uniós pénzügyi piacok működésében, a tagállamok beavatkozásképpen jogszabályt fogadhatnak el, amely rögzíti a megszűnő referenciamutatóra hivatkozó ügyletekben alkalmazandó nemzeti helyettesítő rátát. Ennek ellenére a tagállamok egyedi intézkedései valószínűleg csak a feltárt problémák részleges megoldására lesznek alkalmasak (nem utolsósorban azért, mert míg egyes tagállamok alkothatnak jogszabályt, mások mellőzhetik ezt). Ezenfelül ha a tagállamok eltérően közelítik meg a korábbi megmaradt ügyletek helyettesítő rátáinak kérdéséről, az az egységes piac széttagoztságához vezet. Ezért a rendszerszinten jelentős referenciamutatók harmonizált, szabályszerű átmeneti rendszerét illetően, amely a teljes Unióban alkalmazható a korábbi megmaradt ügyleteknél, uniós szintű intézkedésre van szükség a koherencia biztosításához, valamint az egységes piac működésének továbbfejlesztéséhez. Konkrétan az olyan referenciamutatók kapcsán, amelyek megszüntetése jelentős zavart idézne elő az uniós pénzügyi piacok működésében, a nemzeti szintű intézkedések eltérő szabályokból összetákolt rendszert, a belső piacon egyenlőtlen versenyfeltételeket, valamint következetlen és koordinálatlan megközelítést eredményezhetnek. A nemzeti szabályokból összetákolt rendszer rontaná annak a lehetőségét, hogy egységes eljárás alá essenek azok a megszűnő referenciamutatók, amelyeket számos hitelviszonyt megtestesítő értékpapír kibocsátására, hitelnyújtásra, valamint származtatott pénzügyi eszközökre irányuló, határokon átnyúló ügyletben felhasználnak, ez pedig összetettebbé tenné az ilyen ügyletek kezelését.

Ugyanígy uniós szintű intézkedéssel szükséges biztosítani az azonnali devizaárfolyamok folyamatos felhasználását, mivel azokat jelenleg uniós szinten elfogadott rendelet (a referenciamutató-rendelet) szabályozza, e cél eléréséhez pedig a nemzeti szintű intézkedések nem lennének elégségesek.

2.3. Arányosság

A referenciamutató-rendelet javasolt módosításai az EUSZ 5. cikke (4) bekezdésének előírásaival összhangban arányosak. A javaslat arányos megközelítést alkalmaz, amely biztosítja, hogy csak korlátozottan jelenjenek meg új kötelezettségek azoknál a rendszerszintű

referenciamutatókat felhasználó felügyelt szervezeteknél, amelyek jelenleg is a referenciamutató-rendelet szerinti előírások hatálya alá tartoznak.

Ezenfelül a rendszerszinten jelentős referenciamutatók kivezetését kísérő eljárás láthatóságot és jogbiztonságot kíván nyújtani olyan esetekben, amikor az érintett referenciamutatók felhasználói számára nem feltétlenül lehetséges a korábbi megmaradt ügyletállomány módosítása vagy újratárgyalása. Ezért a rendeletmódosításban javasolt javítások várhatóan jelentős előnnyel járnak a pénzügyi szektor és a végső (vállalati és lakossági) ügyfelek számára egyaránt.

2.4. A jogi aktus típusának megválasztása

Az EU-ban széles körben használt és a jelenleg is a referenciamutató-rendeletben szabályozott egyes bankközi kamatlábak valószínű megszűnéséből eredő problémák megoldására a referenciamutató-rendelet módosítása a legmegfelelőbb jogi eszköz.

Közvetlenül alkalmazandó, nemzeti jogalkotást nem igénylő rendelet alkalmazása csökkenti annak lehetőségét, hogy az illetékes hatóságok nemzeti szinten egymástól eltérő intézkedéseket hozzanak, valamint Unió-szerte biztosítja az egységes megközelítést és a nagyobb jogbiztonságot.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELESEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

3.1. Konzultációk az érdekelt felekkel

A Bizottság kiterjedt konzultációkat folytatott különféle érdekképviselői csoportokkal, hogy teljes képet kapjon azokról az álláspontokról, amelyeket a piaci szereplők képviselnek az e rendelettel érintett kérdésekben.

Március 18-án A Pénzügyi Stabilitás, a Pénzügyi Szolgáltatások és a Tőkepiaci Unió Főigazgatósága (DG FISMA) bevezető hatásvizsgálatot tett közzé abból a célból, hogy tájékoztassa az érdekelteket az (EU) 2016/1011 rendelet (a továbbiakban: referenciamutató-rendelet) felülvizsgálatának terjedelméről, továbbá felvázolja a mérlegelt szakpolitikai alternatívákat. A konzultáció 2020. április 15-én lezárult. A Bizottsághoz 22 válaszadótól, többségükben magánvállalkozásoktól és vállalkozói szövetségektől érkeztek válaszok.

A Bizottság 2019. november 26-án munkaértekezletet szervezett három fő témában:

- (1) Az első panel azt vitatta meg, hogy a szabályozó hatóságok rendelkeznek-e a kritikus referenciamutatók alapjául szolgáló módszertanok gondozásához, fenntartásához és esetleges módosításához szükséges eszközökkel.
- (2) A második panel azt tárgyalta behatóbban, hogy a referenciamutató-rendelet alkalmas-e arra, hogy végigkísérje a meglévő bankközi kamatlábakról az új, kockázatmentes rátákra való átállást, ennek keretében pedig értékelte, hogy a rendelet alkalmas-e arra, hogy végigkísérje az egynapos euró indexátlag (EONIA) és a rövid lejáratú eurokamatláb (€STR) közötti átmenetet.
- (3) A harmadik panel átfogó véleményt alkotott arról, hogy szükséges-e újraértékelni a referenciamutató-rendelet hatályát és a harmadik országokra vonatkozó rendelkezéseit.

Október 11-én a DG FISMA nyilvános konzultációt hirdetett a referenciamutató-rendelet felülvizsgálatának alátámasztása céljából. Az érdekelteknek 2019. december 31-ig volt lehetőségük arra, hogy véleményt nyilvánítsanak az EU online felmérési portálján keresztül.

A 2.1. és 2.2. szakaszban részletesebben bemutatott munkaértekezleten és nyilvános konzultáción kívül a Bizottság tevékenyen részt vett a kockázatmentes eurókamatlábval foglalkozó munkacsoport munkájában (ennek tagjai a magánszektorbeli érdekeltek, köztük a referenciamutatók adatszolgáltatói, kezelői és felhasználói, a titkársági feladatokat ellátó EKB, megfigyelőként az ESMA és a belga FSMA, valamint a Bizottság) annak érdekében, hogy meghatározza azokat a különféle érdekelti szempontokat, amelyeket szem előtt kell tartani a kritikus referenciamutatók szabályszerű megszüntetését szolgáló legjobb szakpolitikai eszközök kialakításakor. A Bizottság emellett tagja a Pénzügyi Stabilitási Tanács hivatalos ágazati irányítócsoportjának, amely a központi bankok és szabályozó hatóságok vezető tisztviselőiből áll; ennél fogva megfelelő rálátással rendelkezik a kockázatmentes kamatlábakra történő átállás nemzetközi közpolitikai távlataira. A Bizottság szervezeti egységei továbbá megfigyelőként részt vesznek az ESMA felügyelőbizottságában és állandó technikai csoportjaiban, ezen belül a referenciamutatókkal foglalkozó csoportban, ebből adódóan a kritikus referenciamutatókkal összefüggésben szorosan figyelemmel kísérik az ESMA munkáját. Végül pedig a DG FISMA munkatársai számos alkalommal tartottak kétoldalú kapcsolatot az érdekeltek széles körével annak érdekében, hogy pontosítsák a DG FISMA elemzését és szakpolitikai megközelítését.

3.2. Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása

A javaslat épít a kritikus referenciamutatók kezelőit jelenleg felügyelő illetékes uniós hatóságok, valamint a referenciamutató-kezelők szakértelmére. A Bizottság ezenkívül szorosan figyelemmel kíséri a fejleményeket azokban az egyéb jogrendszerekben, amelyekben a bankközi kamatlábakat kiváltó mutatókra való átállás hasonló előkészületei folynak, különösen a Pénzügyi Stabilitási Tanács hivatalos ágazati irányítócsoportjában végzett előkészítő munka kapcsán.

Több jogrendszerben emellett magánszektorbeli munkacsoportokat hoztak létre, amelyek végigkísérik az átállási folyamatot. A Bizottság tájékoztatást kapott az e csoportok által mérlegelt alternatívákról, és állást foglalt arról, hogy azok alkalmazhatók-e az EU helyzetében.

3.3. Hatásvizsgálat

3.3.1. Egy referenciamutató szabályszerű megszüntetése

A Bizottság hatásvizsgálatot végzett arra vonatkozóan, hogy miképp lenne a legcélszerűbb azokhoz a korábbiól megmaradt és 2021 végéig nem újratárgyalható ügyletekhez igazítani a szabályozást, amelyek egy széles körben használt, megszűnő referencia-kamatlábba hivatkoznak. A hatásvizsgálat először – 2020. május 15-én – kedvezőtlen véleményt, majd ezt követően – 2020. június 4-én – kedvező véleményt kapott a Szabályozói Ellenőrzési Testülettől.

A hatásvizsgálatban figyelembe vett valamennyi vélemény egy olyan helyettesítő ráta létrehozásával foglalkozott, amelye egy széles körben használt referencia-kamatláb megszűnése esetén alkalmazható. A helyettesítő ráta létrejöhet a megszűnő referenciamutatónak egy olyan helyettesítő rátává történő átalakításával, amely korlátozott ideig, a korábbiól megmaradt ügyletek kifutásáig használható fel; a helyettesítő rátának a megszűnő referenciamutató vonatkozásában illetékes szabályozó hatóság általi

engedélyezésével; helyettesítő ráta jogszabályban biztosított mentesség alapján történő közzétételével; vagy a megszűnő referenciamutató állandó helyettesítéséről szóló rendelkezéssel.

A hatásvizsgálatban választott megközelítésben a referenciamutató-rendelet módosítása olyan szabályozói hatáskört ruház a megszűnő, széles körben használt referencia-kamatláb kezelője tekintetében illetékes nemzeti hatóságra, amelyet gyakorolva az lebonyolíthatja a referenciamutató szabályszerű kivezetését, ha a mutató már nem alkalmas arra, hogy pontos és megbízható képet adjon egy mögöttes piaci vagy gazdasági valóságról. Az e hatáskörét gyakorló hatóság kötelezheti a megszűnő referenciamutató kezelőjét a mutató alapjául szolgáló módszertan megváltoztatására annak érdekében, hogy a mutató kellően megbízható és fenntartható maradjon ahhoz, hogy végigkísérhesse azoknak a korábbi megmaradt ügyleteknek a kifizetését, amelyek referenciaként hivatkoznak a mutatóra abban az időpontban, amikor az illetékes szabályozó hatóság megállapítja, hogy a mutató már nem alkalmas a mögöttes piaci vagy gazdasági valóság mérésére. A referenciamutatóval kapcsolatos új „átalakítási hatáskör” lehetővé tenné az illetékes szabályozó hatóság számára, hogy módszertani változtatást írjon elő, amennyiben azt a fogyasztók és a pénzügyi stabilitás védelme indokolja az Unióban.

A hatásvizsgálat lezárását követően azonban a Libor szabályozó hatósága, az FCA több olyan figyelmeztetést is közzétett, amelyek fényében kérdéses, hogy az átalakítási hatáskör eredményesen gyakorolható-e minden olyan esetben, amikor konverziós ráta alkalmazása szükséges. Az FCA például a következőket állapította meg: „... a Libor-módszertan megváltoztatására irányuló szabályozói intézkedések bizonyos körülmények esetén nem feltétlenül valósíthatók meg, például akkor, ha az alternatív módszertanhoz szükséges inputok nem állnak rendelkezésre az érintett fizetőeszközre vonatkozóan.”²

Az átalakítási hatáskör gyakorlásának hatékonyságát több eredményességi probléma is ronthatja:

Először is az átalakítási hatáskör alkalmazása nem feltétlenül lehetséges minden körülmény vagy Libor-fizetőeszköz esetén. Az FCA például rámutat, hogy az átalakítási hatáskör nem gyakorolható akkor, ha az alternatív módszertanhoz szükséges „inputok” nem állnak rendelkezésre az érintett fizetőeszközre vonatkozóan³.

Másodszor: a konverzió jogi vagy gyakorlati okokból sem minden esetben kivitelezhető. Az FCA olyan esetekre hivatkozik, amikor a referenciamutató-kezelő esetlegesen nem fér hozzá az érintett fizetőeszközre vonatkozó megbízható bemeneti adatokhoz, ugyanakkor hozzáférési probléma olyankor is felmerülhet, amikor az inputok beszerzése vagy engedélyezése annyira összetett vagy költséges, hogy a helyettesítő ráta előállításával járó ráfordítás nem indokolható⁴. Ebben az esetben a megszűnő referenciamutató közzététele helyettesítő ráta nélkül zárul le.

² <https://www.fca.org.uk/news/statements/fca-statement-planned-amendments-benchmarks-regulation>

³ <https://www.fca.org.uk/markets/transition-libor/benchmarks-regulation-proposed-new-powers>

⁴ Egy konverziós ráta előállításához új bemeneti adatok beszerzésével, új számítási módszer kidolgozásával, valamint ellenőrzési eljárások és közzétételi eszközök kialakításával jár. E változások mindegyikéhez technológiai és eljárásrendi fejlesztésre, esetlegesen beszerzésre, valamint a konverziós ráta kezelőjétől eltérő külső szolgáltatókkal új adatszolgáltatási megállapodások megkötésére van szükség.

Harmadszor: még ha kivitelezhető is, az átalakítási hatáskör gyakorlása egyenetlen eredményekhez vezethet. Az FCA szerint egyes piacok, például a származtatott termékek piaca, a kötvénypiac és jelentős részben a pénzpiac szereplői az olyan egynapos kamatlábakra való áttérést részesítik előnyben, amelyek számítása visszamenőleg, a vonatkozó kamatperiódus végén halmozottan történik. Ezzel szemben a korábbiól megmaradt, nem újratárgyalható, három, hat vagy tizenkét hónapos kamatperiódusú fogyasztói vagy exporthitelügyleteknél a kamatláb jövőbeli alakulására vonatkozó mérőszámot alkalmaznak. Az átalakítási hatáskör gyakorlásával járó módszertani változtatások ezért nem képesek olyan eredményt biztosítani, amely a Libor minden jelenlegi felhasználója számára optimális. Az FCA közlése szerint ezért lehetőség szerint ágazati szinten elfogadott helyettesítési megállapodásokra kell törekedni, amelyek nagyobb valószínűséggel alkalmasak egy szélesebb ügyletkör lefedésére.

Negyedszer: az átalakítási hatáskör feltételezi, hogy a megszűnő referenciamutató kezelője és az átalakítással létrejövő referenciamutató kezelője azonos jogalany. E követelmény esetén a kockázatmentes kamatlábakkal foglalkozó munkacsoportok, amelyek az ágazati szinten elfogadott helyettesítő rátára vonatkozó ajánlásokat fogalmaznak meg, csak olyan helyettesítő rátát ajánlhatnak, amelyet a megszűnő referenciamutató kezelője állít elő. Különösen határokon átnyúló helyzetekben, ahol a kockázatmentes kamatlábakkal foglalkozó munkacsoport a megszűnő referenciamutató kezelőjétől eltérő joghatóságban működik (pl. az USD-ügyletekben felhasznált Libor esetén), ez nem feltétlenül járható. Ezenfelül az említett követelmény indokolatlan mértékben korlátozná azt, hogy a kockázatmentes kamatlábakkal foglalkozó munkacsoport milyen rátát ajánlhat megfelelő helyettesítő referenciamutatóként.

A fentiekre figyelemmel a választott megközelítés módosult azért, hogy a Bizottság rendelkezzen az annak biztosításához szükséges jogszabályi felhatalmazással, hogy az olyan referenciamutatót helyettesítő rátát, amelynek megszűnése jelentős zavart idézne elő az uniós pénzügyi piacok működésében, kellő rugalmassággal lehessen kijelölni ahhoz, hogy minden lehetséges körülménynek megfeleljen.

Az átalakítási hatáskör helyébe ezért olyan hatáskör lépett, amelyet gyakorolva a Bizottság kijelölheti annak a referenciamutatónak a jogutódját, amelynek megszűnése jelentős zavart idézne elő az uniós pénzügyi piacok működésében. A kijelölési hatáskör gyakorlása során lehetővé válna az Európai Bizottság számára, hogy figyelembe vegye azokat az ágazati szinten elfogadott helyettesítő rátákat, amelyeket a kockázatmentes kamatlábakkal foglalkozó, a különböző monetáris övezetek központi bankjai által létrehozott munkacsoportok valószínűleg ajánlani fognak. A szemléletváltást annak igénye indokolja, hogy az uniós felügyelt szervezetek által kötött valamennyi ügylet esetében álljon rendelkezésre az abban felhasználható megfelelő, ágazati szinten elfogadott helyettesítő ráta. A helyettesítő rátának valamennyi korábbiól megmaradt ügylet esetében rendelkezésre kell állnia, függetlenül az esetleges felhasználástól, valamint az Unión kívüli szabályozó hatóság által előírt konverziós ráta alkalmazásával összefüggő időbeli korlátozásoktól.

3.3.2. *Alternatívák az uniós bázisú kockázatkezelési eszközök elvesztésének elkerülésére*

Annak érdekében, hogy az uniós pénzügyi és nem pénzügyi szektor számára egyaránt megmaradjon a devizaárfolyam-kockázat fedezésének lehetősége, a hatásvizsgálat négy alternatívát elemzett, mindegyiket a megcélzott, a referenciamutató-rendelet szerinti mentességek körében egyes azonnali devizaátváltási referenciamutatókra, vagy olyan fedezeti instrumentumokra vonatkozóan, amelyeknél a kifizetések számítása ilyen referenciamutató alapján történik.

Az egyik alternatívát, amely szerint az Unió pénzügyi stabilitása szempontjából kritikusnak minősített mutatók kivételével minden harmadik országbeli referenciamutató mentességet kapott volna, a Bizottság már a korai szakaszban elvetette, mivel úgy ítélte meg, hogy az kevésbé felel meg a referenciamutató-rendelet eredeti megközelítésének, amelynek értelmében minden harmadik országbeli referenciamutató általános lefedettségét biztosítani kell (a teljes lefedettség megközelítése kifejezett szakpolitikai cél volt a referenciamutató-rendelet tárgyalása során).

A fennmaradó három alternatíva közül a Bizottság a harmadik országbeli azonnali devizaárfolyamok jogszabályban biztosított mentességét részesítette előnyben. Ebben a megközelítésben tűnt a leginkább lehetségesnek az, hogy az uniós felügyelt szervezetek a tőzsdén kívüli uniós határidős ügyleteknél továbbra is hivatkozhatnak referenciaként a nem konvertibilis fizetőeszközök harmadik országbeli azonnali átváltási árfolyamára. Ebben a megközelítésben ugyanakkor fennmaradna a referenciamutató-rendelet egységes jellege, és a szabályozó hatóságoknak nem kellene egyedileg engedélyezniük a tőzsdén kívüli határidős ügyleteket. A közpolitikai célú árfolyamok mentessége jelenleg is a referenciamutató-rendelet filozófiájának része, a központi bankok által közzétett irányadó árfolyamok mentessége formájában. Emellett kellően rugalmas megfogalmazása esetén a mentesség alkalmazható lenne más irányadó rátákra is, amelyeket monetáris és egyéb szakpolitikai célokból állítanak elő az érintett harmadik országokban a központi bank vagy más szakpolitikai döntéshozó, például az államkincstár iránymutatásával és ellenőrzésével. Ez az alternatíva ráadásul időtállóbb is a másik kettőhöz képest. Egyúttal orvosolná a referenciamutató-rendelet egyik elvi hibáját is, nevezetesen a rendeletnek való megfelelés követelményét olyan harmadik országbeli azonnali átváltási árfolyamok esetében, amelyek volatilitása volt az, ami indokolta a tőzsdén kívüli határidős ügyletek uniós bázisú piacának létrejöttét az azonnali árfolyamok volatilitásával szembeni fedezés céljából.

3.4. Alapvető jogok

A javaslat tiszteletben tartja az alapvető jogokat és betartja az Európai Unió Alapjogi Chartája által elismert elveket, ezen belül különösen azt az elvet, hogy valamennyi uniós polgár számára magas szintű fogyasztóvédelmet kell biztosítani (38. cikk). A bankközi kamatlábakat helyettesítő rátákra való szabályszerű átállás nélkül a bankközi kamatlábak megszűnése hátrányosan érintheti a lakossági ügyfeleket, főként egyes tagállamokban, ahol a jelzáloghitel-ügyletek nagyobb arányban alkalmaznak változó kamatlábat.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A kezdeményezés nincs hatással az EU költségvetésére.

5. EGYÉB ELEMEK

5.1. Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai

A Bizottság javasolja egy nyomon követési program kialakítását annak értékelésére, hogy a javasolt módosítások elérik-e a kívánt eredményt.

5.1.1. A bankközi kamatlábak szabályszerű helyettesítésére vonatkozó nyomon követés

Ez a jogalkotási javaslat előírja a helyettesített referenciamutatókat felhasználó felügyelt szervezetek illetékes hatóságai számára annak nyomon követését, hogy a helyettesítés mérsékelte-e az ügyletek meghíúsulását vagy a gazdasági növekedésre és a beruházásokra

gyakorolt egyéb káros hatásokat az Unióban. Erre vonatkozóan évente jelentést készítenek a Bizottság és az ESMA részére.

5.1.2. Az azonnali devizaárfolyamokra vonatkozó nyomon követés

Ez a jogalkotási javaslat előírja a Bizottság által a referenciamutató-rendelet hatálya alól mentesített, harmadik országbeli referencia-árfolyamot felhasználó felügyelt szervezetek illetékes hatóságai számára, hogy legalább két évente készítsenek jelentést a Bizottság és az ESMA részére azon származtatott ügyletek számáról, amelyek az adott referencia-árfolyamot használják fel a harmadik országbeli fizetőeszközök árfolyam-volatilitásának fedezésére.

5.2. A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata

5.2.1. Egy referenciamutató szabályszerű megszüntetése

A referenciamutató-rendelet javasolt módosításainak célja, hogy mérsékeljék a jogbizonytalanságot, valamint a pénzügyi stabilitást érintő kockázatokat. A választott megközelítés hatáskört biztosít jogszabályban előírt helyettesítő ráta kijelölésére, amely teljes körűen kiváltja az olyan referenciamutatóra történő hivatkozásokat, amelynek megszűnése jelentős zavart idézne elő az uniós pénzügyi piacok működésében. A megszűnő referenciamutatóra történő hivatkozások jogszabályban előírt helyettesítő rátával történő teljes körű kiváltásának célja, hogy az uniós felügyelt szervezetet érintő valamennyi ügylet kapcsán a jogbiztonságot garantálva elkerülhetővé tegye a költséges peres eljárásokat, vagy legalább minimálisra csökkentse azok előfordulását. Így különösen a javaslat szerinti, jogszabályban biztosított helyettesítési hatáskör lehetővé teszi: 1. annak elkerülését, hogy egy felügyelt szervezetet érintő ügyletben részes fél megtagadja szerződéses kötelezettségeinek teljesítését vagy szerződésszegésre hivatkozzon egy olyan referenciamutató megszűnése miatt, amelynek megszűnése jelentős zavart idézne elő az uniós pénzügyi piacok működésében; 2. annak megállapítását, hogy az érintett monetáris övezet valamely központi bankjának szervezésében létrehozott, kockázatmentes kamatlábakkal foglalkozó munkacsoport által a megszűnő referenciamutató helyett ajánlott helyettesítő ráta felhasználható az adott referenciamutató jogszabályban előírt helyettesítőjeként; valamint 3. azon felügyelt szervezetek peres eljárás alóli mentesítését, amelyek a jogszabályban előírt helyettesítő rátát használják fel (arra referenciaként hivatkoznak).

A referenciamutató-rendelet javasolt módosítása azáltal valósítaná meg ezeket a célokat, hogy felhatalmazza az Európai Bizottságot egy olyan jogszabályban előírt helyettesítő ráta kijelölésére, amely kiváltja a megszűnő referenciamutatóra történő hivatkozást, ha: 1. az ügylet nem tartalmaz biztonsági rendelkezést a mutató állandó megszűnése esetére; 2. a referenciamutató megszűnése jelentős zavart idézne elő az uniós pénzügyi piacok működésében. A referenciamutató-rendelet hatálya alá tartozó felügyelt szervezetet nem érintő ügylet esetében a jogszabályban előírt helyettesítés nem lenne alkalmazandó. A Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat, hogy saját jogszabályban állapítsák meg az ilyen ügyletekre vonatkozó helyettesítő rátákat. A nemzeti jogszabályban előírt helyettesítő rátákat az érintett jogrendszerek hatálya alá tartozó nem pénzügyi partnerek között létrejött ügyletek esetén kellene alkalmazni. Az Európai Bizottság a megfelelő időpontban ajánlást szándékozik elfogadni, amelyben ösztönzi a tagállamokat, hogy nemzeti jogszabályban előírt helyettesítő rátaként az uniós felügyelt szervezetekre vonatkozóan kijelölt helyettesítő rátát válasszák.

Mivel az új hatáskör elsődleges célja, hogy garantálja a jogbiztonságot az olyan referenciamutatóra hivatkozó, meglévő ügyleteknél, amelynek megszűnése jelentős zavart idézne elő az uniós pénzügyi piacok működésében, következetesnek tűnik az érintett referenciamutatót felhasználó felügyelt szervezet tekintetében illetékes hatóságok annak nyomon követésére vonatkozó kötelezettsége, hogy a felügyelt szervezetek által kötött

ügyletekre vonatkozóan jogszabályban előírt helyettesítő rátáknak köszönhetően csökkent-e a peres ügyek, illetve szerződésszegések száma, és megállapításairól évente számoljanak be a Bizottságnak.

Az Unióban rendszerszinten jelentős referenciamutató kivezetésére vonatkozóan a referenciamutató-rendeletben foglalt rendelkezések módosítására irányuló javaslat három fő pillérre épül.

Először is a referenciamutató-rendelet javasolt módosításai rendeletalkotási joggal ruházzák fel az Európai Bizottságot, amelynek alapján az helyettesítő rátát jelöl ki, ha és amikor megszűnik egy olyan referenciamutató közzététele, amelynek megszűnése jelentős zavart idézne elő az uniós pénzügyi piacok működésében. E jog az adott referenciamutató engedélyezésének és közzétételének helyétől függetlenül gyakorolható. A jogszabályban előírt helyettesítő ráta kijelölése során az Európai Bizottság figyelembe veszi a megszűnő referenciamutató jegyzése szerinti devizanemek tekintetében illetékes központi bankok szervezésében működő, kockázatmentes kamatlábakkal foglalkozó munkacsoportok által megfogalmazott ajánlásokat.

Másodszor: a jogszabályban előírt helyettesítő ráta a törvény erejénél fogva kiváltja a megszűnő referenciamutatóra történő hivatkozásokat minden olyan ügylet esetében, amelyet uniós felügyelt szervezet kötött. A jogszabályban előírt helyettesítő ráta kizárólag akkor alkalmazható, ha a megszűnő referenciamutatóra hivatkozó ügylet a kijelölés hatálybalépésekor fennállt; a helyettesítő rátát kijelölő végrehajtási jogi aktus hatálybalépését követően megkötött ügylet nem hivatkozhat a jogszabályban előírt helyettesítő rátára.

Harmadszor: a Bizottság ösztönzi a tagállamokat, hogy az uniós felügyelt szervezetet nem érintő ügyletekre vonatkozóan jogszabályban előírt helyettesítő rátákat nemzeti jogszabályban állapítsák meg. A Bizottság a megfelelő időpontban ajánlást adhat ki arra vonatkozóan, hogy a nemzeti jogszabályban előírt helyettesítő ráták egyezzenek meg az uniós felügyelt szervezetet érintő ügyletekre vonatkozóan jogszabályban előírt helyettesítő rátákkal.

Az alábbi áttekintés ismerteti a javaslat szerinti, jogszabályban előírt helyettesítő ráta főbb elemeit, valamint az ügyleti feltételekre gyakorolt hatásait:

A jogszabályban előírt helyettesítő ráta kötelező felhasználása	1. Korábbi megmaradt ügyletek, amelyek feltételei nem határoznak meg tartalék referenciamutatót; 2. Korábbi megmaradt ügyletek, amelyek feltételei csak arra az esetre tartalmazznak biztonsági rendelkezéseket, ha átmenetileg kerül felfüggesztésre egy olyan referenciamutató, amelynek megszűnése jelentős zavart idézne elő az uniós pénzügyi piacok működésében; 3. Korábbi megmaradt ügyletek, amelyek biztonsági rendelkezése a 2. pontban említett referenciamutatóra hivatkozik (pl. a referenciamutató utolsó jegyzett értéke).
A jogszabályban előírt helyettesítő ráta választható felhasználása (opt-in)	Korábbi megmaradt ügyletek, amelyeknél a felek választhatják meg a tartalék rátát; Korábbi megmaradt ügyletek, amelyek nem érintenek a referenciamutató-rendelet hatálya alá tartozó felügyelt szervezetet.
Kölcsönösen elfogadott opt-out	A felek újratárgyalták a referenciamutatóra való hivatkozásokat, és más helyettesítő rátát választottak.
Kiváltó események	A jogszabályban előírt helyettesítő ráta három kiváltó esemény bekövetkezésekor válna alkalmazandóvá, illetve állna rendelkezésre: 1. egy referenciamutató-kezelő az általa vagy a nevében kiadott nyilvános közleményben bejelenti, hogy véglegesen beszüntette vagy be fogja szüntetni a referenciamutató előállítását;

	2. a referenciamutató-kezelő engedélyezésében illetékes szabályozó hatóság nyilvános közleményben bejelenti, hogy a referenciamutató-kezelő véglegesen beszüntette vagy be fogja szüntetni a referenciamutató előállítását; 3. a referenciamutató-kezelő engedélyezésében illetékes szabályozó hatóság nyilvános közleményben bejelenti, hogy a referenciamutató véglegesen és helyrehozhatatlanul alkalmatlanná vált arra, hogy pontos és megbízható képet adjon egy mögöttes piaci vagy gazdasági valóságról.
A jogszabályban előírt helyettesítő ráta hatálya	Minden olyan megszűnő referenciamutatóra hivatkozó ügylet, amelyben ügyleti partnerként uniós felügyelt szervezet részes. A kölcsönösen elfogadott opt-out lehetősége megmarad, felügyelt szervezetek esetében is
Kísérő intézkedések	Az Európai Bizottság ajánlások kiadását tervezi, amelyben felhívja a tagállamokat, hogy a felügyelt szervezetek általi felhasználás céljából kijelölt, jogszabályban előírt helyettesítő rátát egészítsék ki olyan nemzeti jogszabályokkal, amelyek az uniós jogszabályban előírt helyettesítő ráta felhasználásáról rendelkeznek az érintett tagállamok saját jogrendszerének hatálya alá tartozó, nem pénzügyi partnerek között létrejött ügyletek esetében.

A jogszabályban előírt helyettesítő ráta a fenti táblázatban ismertetett három kiváltó esemény bármelyikének bekövetkezésekor válna alkalmazandóvá.

5.2.2. Egyes referencia-árfolyamok mentesítése

A javasolt módosítások szerint egyes harmadik országbeli azonnali referencia-árfolyamok bizonyos kritériumok teljesítése estén mentesülnének a rendelet hatálya alól. A referenciamutató-rendelet 2. cikkében felsorolt mentességi esetek (az (1) bekezdés új i) pontjában) kiegészülnének a Bizottság által kijelölt azonnali referencia-árfolyamokkal. Ehhez járulnának a 2. cikk új (3) és (4) bekezdésében azok a rendelkezések, amelyek meghatározzák, hogy a Bizottság milyen módon gyakorolhatja az erre vonatkozó hatáskörét, valamint azokat a kritériumokat, amelyek teljesítése esetén az azonnali referencia-árfolyamok mentesíthetők a referenciamutató-rendelet hatálya alól. Az azonnali referencia-árfolyam mentességének feltétele, hogy: 1. olyan harmadik országbeli fizetőeszköz azonnali átváltási árfolyamát mérje, amely szabadon nem átváltható; valamint 2. azt uniós felügyelt szervezetek gyakran, módszeresen és rendszeresen felhasználják elszámolási árfolyamként valamely tőzsdén kívüli határidős devizaügylet vagy csereügylet alapján kifizetendő összeg számításához. Ezenkívül annak érdekében, hogy a Bizottságnak minden szükséges elem a rendelkezésére álljon a mentesített referenciamutató kijelöléséhez, az ESMA és az EKB köteles az egyes mentességi kritériumokra vonatkozó releváns információkkal és álláspontokkal ellátni a Bizottságot.

Végül pedig az újonnan bevezetett mentesség megfelelőségének nyomon követése céljából az illetékes hatóságok és a felügyelt szervezetek kötelesek rendszeresen beszámolni a Bizottságnak a mentesített referenciamutató uniós vállalkozások általi felhasználásáról, valamint arról, hogy a felügyelt szervezetek mérlege hogyan változott a harmadik országbeli fizetőeszközök árfolyam-ingadozásaival szembeni kitettség tekintetében.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

az (EU) 2016/1011 rendeletnek az egyes harmadik országbeli referencia-árfolyamok mentessége, valamint egyes megszűnő referenciamutatókat helyettesítő referenciamutatók kijelölése tekintetében történő módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,
tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 114. cikkére,
tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,
a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,
tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére⁵,
rendes jogalkotási eljárás keretében,
mivel:

- (1) A szabadon nem átváltható vagy devizakorlátozással érintett fizetőeszközök devizaárfolyamának volatilitásával szembeni kitettségük fedezése céljából az uniós vállalkozások nem szállítható tőzsdén kívüli határidős devizaügyleteket és csereügyleteket kötnek. Az ilyen eszközök segítségével azok felhasználói védekezhetnek a bázisdevizára (például dollárra vagy euróra) szabadon nem átváltható fizetőeszközök árfolyamának volatilitásával szemben. Ha nem állnak rendelkezésre a tőzsdén kívüli határidős devizaügyletek és csereügyletek alapján kifizetendő összegek számításához szükséges azonnali devizaárfolyamok, az hátrányosan érintheti azokat az uniós vállalkozásokat, amelyek feltörekvő piacokra exportálnak vagy ilyen piacon eszközökkel rendelkeznek, és ennek következtében ki vannak téve a feltörekvő piaci fizetőeszközök árfolyam-ingadozásának. Az (EU) 2016/1011 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁶ 51. cikkének (4a) és (4b) bekezdésében előírt átmeneti időszak lejáratát követően nem használható fel olyan azonnali devizaárfolyam, amelyet egy harmadik ország központi banktól eltérő referenciamutató-kezelője állít elő.
- (2) Annak érdekében, hogy az uniós vállalkozások a devizaárfolyam-kockázat csökkentése mellett továbbra is folytathassák üzleti tevékenységüket, a nem szállítható tőzsdén kívüli határidős ügyletekben vagy csereügyletekben az üzleti kifizetések számítása céljából hivatkozott azonnali átváltási árfolyamok kikerülnek az (EU) 2016/1011 rendelet hatálya alól.

⁵ HL C [...], [...], [...]. o.

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/1011 rendelete (2016. június 8.) a pénzügyi eszközökben és pénzügyi ügyletekben referenciamutatóként vagy a befektetési alapok teljesítményének méréséhez felhasznált indexekről, valamint a 2008/48/EK és a 2014/17/EU irányelv, továbbá az 596/2014/EU rendelet módosításáról (HL L 171., 2016.6.29., 1. o.).

- (3) Ahhoz, hogy kijelölhesse azokat a harmadik országbeli azonnali átváltási árfolyamokat, amelyek nem tartoznak az (EU) 2016/1011 rendelet hatálya alá, a Bizottságnak felhatalmazást kell kapnia arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el a szabadon nem átváltható fizetőeszközök olyan azonnali átváltási árfolyamának mentesítése tekintetében, amelyet a nem szállítható tőzsdén kívüli határidős ügyletek vagy csereügyletek alapján kifizetendő összegek számításához használnak fel. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munka során – többek között szakértői szinten – megfelelő konzultációkat folytasson, és a konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban foglalt elvekkel összhangban kerüljön sor. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.
- (4) Az egyesült királysági Financial Conduct Authority (a továbbiakban: FCA) bejelentette, hogy 2021 végéig beszünteti az egyik legfontosabb referencia-kamatláb, a londoni bankközi kamatláb (Libor) előállításának támogatását. Az Egyesült Királyságnak az Unióból történő kilépéséhez kapcsolódó átmeneti időszak 2021. december 31-i lejárátát követően a Libor nem minősül kritikus referenciamutatónak. Ennek ellenére a Libor megszűnése hátrányos következményekkel járhat, amelyek jelentős zavart idéznek elő az uniós pénzügyi piacok működésében. Az Unióban a hitelek, kölcsönök, lekötött betétek és származtatott termékek területén jelenleg fennálló és 2021. december 31-ét követően lejáró, referenciaként a Liborra hivatkozó ügyletállományhoz nem kapcsolódnak a Libor megszűnésére vonatkozó megbízható biztonsági rendelkezések. Az érintett ügyletek között sok olyan található, amely 2021. december 31. előtt nem tárgyalható újra a biztonsági rendelkezések beemelése céljából. A Libor megszűnése ezért jelentős zavart idézhet elő az uniós pénzügyi piacok működésében.
- (5) Annak érdekében, hogy biztosítani lehessen azoknak az ügyleteknek a szabályszerű kifutását, amelyek egy olyan széles körben használt referenciamutatóra hivatkoznak, amelynek megszüntetése hátrányos, az uniós pénzügyi piacok működésében jelentős zavart előidéző következményekkel járhat, és amelyek az érintett referenciamutató megszűnéséig nem tárgyalhatók újra ügyleti tartalékráta megállapítása céljából, rögzíteni szükséges az ilyen referenciamutatók megszüntetéséhez kapcsolódó keretet. A keretnek mechanizmust kell tartalmaznia az ilyen ügyletek megfelelő helyettesítő referenciamutatókra történő átállításához. A helyettesítő referenciamutatóknak biztosítaniuk kell, hogy elkerülhető legyen az ügyletek meghíúsulása, amely hátrányos, az uniós pénzügyi piacok működésében jelentős zavart előidéző következményekkel járhat.
- (6) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni egy olyan helyettesítő referenciamutató kijelölése tekintetében, amely felhasználható a megszűnő referenciamutató közzétételének beszüntetéséig nem újratárgyalt ügyletek kifutása során. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek⁷ megfelelően kell gyakorolni. A jogbiztonság feltétele, hogy a Bizottság e végrehajtási

⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

hatásköreit kizárólag pontosan meghatározott kiváltó események bekövetkezésekor gyakorolja, amelyek egyértelműen bizonyítják, hogy a helyettesítendő referenciamutató kezelése és közzététele véglegesen megszűnik.

- (7) Szükség esetén a Bizottságnak a megfelelő időpontban ajánlást kell elfogadnia, amelyben ösztönzi a tagállamokat, hogy nemzeti jogszabályban jelöljék ki a megszűnő referenciamutatót helyettesítő rátát az olyan jogalanyok által kötött ügyletekre vonatkozóan, amelyek nem minősülnek az (EU) 2016/1011 rendelet hatálya alá tartozó felügyelt szervezetnek. Az ügyletek összekapcsoltságának figyelembevétele érdekében lehetővé kell tenni a Bizottság számára az arra vonatkozó ajánlás megfogalmazását, hogy a nemzeti helyettesítő ráták egyezzenek meg az általa a felügyelt szervezetek ügyleteire vonatkozóan kijelölt helyettesítő rátával.
- (8) A Bizottság csak olyan helyzetekben gyakorolhatja végrehajtási hatásköreit, amikor a megítélése szerint valamely referenciamutató megszűnése hátrányos, az uniós pénzügyi piacok működésében jelentős zavart előidéző következményekkel járhat. A Bizottság továbbá csak akkor gyakorolhatja a végrehajtási hatásköreit, ha egyértelművé vált, hogy az érintett referenciamutató reprezentativitása nem állítható helyre, vagy közzétételét véglegesen beszüntetik.
- (9) A helyettesítő referenciamutató felhasználása kizárólag olyan ügyletek esetében megengedhető, amelyek újratárgyalására az érintett referenciamutató megszűnése előtt nem került sor. A Bizottság által kijelölt helyettesítő referenciamutató felhasználását ezért olyan ügyletekre kell korlátozni, amelyeket a felügyelt szervezetek már a helyettesítő referenciamutatót kijelölő végrehajtási jogi aktus hatálybalépésének időpontja előtt megkötöttek. Ezenkívül arra figyelemmel, hogy a végrehajtási jogi aktus célja az ügyleti folytonosság biztosítása, a helyettesítő referenciamutató kijelölése nem érintheti azokat az ügyleteket, amelyekhez már megfelelő biztonsági rendelkezés kapcsolódik.
- (10) A helyettesítő referenciamutató kijelölésére vonatkozó végrehajtási hatáskörei gyakorlásakor a Bizottságnak figyelembe kell vennie a referenciamutató kamatjegyzése szerinti devizanem tekintetében illetékes központi bank szervezésében működő magánszektorbeli munkacsoportok által a megszűnő referenciamutatóra hivatkozó, meglévő pénzügyi eszközökben és ügyletekben felhasználandó helyettesítő rátákra vonatkozóan megfogalmazott ajánlásokat. Az ajánlásoknak széles körű nyilvános konzultációkon és szakértői ismereteken kell alapulniuk, és tükrözniük kell a referenciamutató felhasználói közötti megállapodást a megszűnő referenciamutató legmegfelelőbb helyettesítő rátájára vonatkozóan.
- (11) Arra figyelemmel, hogy a végrehajtási hatáskörök fő célkitűzése, hogy garantálják a jogbiztonságot a megszűnő referenciamutatóra hivatkozó, meglévő ügylettel rendelkező felügyelt szervezetek számára, a megszűnő referenciamutatót felhasználó felügyelt szervezet tekintetében illetékes hatóságoknak nyomon kell követniük az ilyen ügyletekben részes felek korábbi megmaradt ügyletállományának alakulását, és megállapításaikról évente be kell számolniuk a Bizottságnak és az Európai Értékpapíri Hatóságnak (ESMA).
- (12) Az (EU) 2016/1011 rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell.
- (13) Arra figyelemmel, hogy a Libor 2021. január 1-től nem minősül az (EU) 2016/1011 rendelet szerinti kritikus referenciamutatónak, indokolt e rendelet haladéktalan hatálybalépése,

1. cikk

Az (EU) 2016/1011 rendelet módosításai

1. A 2. cikk a következőképpen módosul:

(a) a (2) bekezdés a következő i) ponttal egészül ki:

„i) arra referencia-árfolyamra, amelyet a Bizottság a (3) bekezdéssel összhangban jelölt ki.”;

(b) a szöveg a következő (3) és (4) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A Bizottság az Unión kívül található referenciamutató-kezelő által kezelt referencia-árfolyamot akkor jelölhet ki, ha az alábbi kritériumok mindegyike teljesül:

a) a referencia-árfolyam egy harmadik országbeli, szabadon nem átváltható fizetőeszköz azonnali átváltási árfolyamára hivatkozik;

b) a felügyelt szervezetek gyakran, módszeresen és rendszeresen felhasználják a referencia-árfolyamot olyan származtatott ügyletekben, amelyek célja a harmadik országbeli fizetőeszközök árfolyam-volatilitásának fedezése;

c) a referencia-árfolyamot elszámolási árfolyamként használják fel a b) pontban említett származtatott ügylet alapján fizetendő összeg számításához, amelynek teljesítése az a) pontban említett, korlátozottan átváltható fizetőeszköztől eltérő fizetőeszközben történik.

(4) A Bizottság a 49. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el, amelyekben megállapítja és adott esetben frissíti a (3) bekezdésben rögzített kritériumokat teljesítő referencia-árfolyamokat. A Bizottság által a (3) bekezdés szerint kijelölt, harmadik országbeli referencia-árfolyamot felhasználó felügyelt szervezetek illetékes hatóságai legalább két évente jelentést készítenek a Bizottság és az ESMA részére azon származtatott ügyletek számáról, amelyek az adott referencia-árfolyamot használják fel a harmadik országbeli fizetőeszközök árfolyam-volatilitásának fedezésére.”;

2. a rendelet a következő 23a. cikkel egészül ki:

„23a. cikk

Referenciamutató kötelező helyettesítése

(1) Arra a referenciamutatóra vonatkozóan, amelynek megszűnik a közzététele, a Bizottság helyettesítő referenciamutatót jelölhet ki, ha a közzététel megszűnése jelentős zavart idézhet elő az uniós pénzügyi piacok működésében, és az alábbi események bármelyike bekövetkezett:

a) a referenciamutató kezelője tekintetében illetékes hatóság nyilvános közleményt adott ki vagy tájékoztatást tett közzé, amelyben bejelentette, hogy a 23. cikkben említett korrekciós intézkedések egyike útján sem állítható helyre a referenciamutató képessége arra, hogy mérje a mögöttes piaci vagy gazdasági valóságot;

- b) a referenciamutató kezelője közvetlenül vagy megbízottja közvetítésével nyilvános közleményt adott ki vagy tájékoztatást tett közzé, amelyben bejelentette, hogy véglegesen vagy határozatlan időre beszüntette vagy be fogja szüntetni a referenciamutató előállítását, azzal, hogy a közlemény kiadásának vagy a tájékoztatás közzétételének időpontjában nincs olyan jogutód referenciamutató-kezelő, amely folytatja a referenciamutató előállítását;
 - c) a referenciamutató kezelője tekintetében illetékes hatóság vagy a referenciamutató-kezelő felett fizetéseképtelenségi vagy szanálási jogkört gyakorló más jogalany nyilvános közleményt adott ki vagy tájékoztatást tett közzé arról, hogy a referenciamutató-kezelő véglegesen vagy határozatlan időre beszüntette vagy be fogja szüntetni a referenciamutató előállítását, azzal, hogy a közlemény kiadásának vagy a tájékoztatás közzétételének időpontjában nincs olyan jogutód referenciamutató-kezelő, amely folytatja a referenciamutató előállítását.
- (2) A helyettesítő referenciamutató a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi ügylet referenciájaként vagy befektetési alap teljesítményének mérésére való felhasználás esetén a törvény erejénél fogva kiváltja a beszüntetett közzétételű referenciamutatóra történő hivatkozásokat, ha az alábbi feltételek egyidejűleg teljesülnek:
- a) a pénzügyi eszközök és ügyletek, valamint teljesítménymérések a helyettesítő referenciamutatót kijelölő végrehajtási jogi aktus hatálybalépésének napján hivatkoztak a beszüntetett közzétételű referenciamutatóra;
 - b) a pénzügyi eszközök és ügyletek, valamint teljesítménymérések nem tartalmazzak megfelelő biztonsági rendelkezést.
- (3) Az (1) bekezdésben foglalt feltételek bármelyikének teljesülése esetén a Bizottság az 50. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében végrehajtási jogi aktusokat fogad el helyettesítő referenciamutató kijelölése céljából. Az (1) bekezdésben említett végrehajtási jogi aktus elfogadásakor a Bizottság figyelembe veszi a referenciamutató kamatjegyzése szerinti devizanem tekintetében illetékes központi bank szervezésében működő, alternatív referencia-kamatlábbal foglalkozó munkacsoport által megfogalmazott ajánlásokat, ha ilyen ajánlások rendelkezésre állnak.
- (4) A Bizottság által kijelölt referenciamutatót felhasználó felügyelt szervezetek tekintetében illetékes hatóságok nyomon követik, hogy az (1) bekezdéssel összhangban elfogadott végrehajtási jogi aktusok mérsékeltek-e az ügyletek megíúsulását vagy a gazdasági növekedésre és a beruházásokra gyakorolt egyéb káros hatásokat az Unióban. Erre vonatkozóan évente jelentést készítenek a Bizottság és az ESMA részére.”

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.
Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*Az Európai Parlament részéről
az elnök*

*A Tanács részéről
az elnök*